

Hovederhverv, er den danske Jord i Stand til at føde den dobbelte Befolkning af den, den ernærer i Øjeblikket. Det ærede 4de Medlem for Kjøbenhavn og for Resten og saa det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (Mundberg) vare begge inde paa den Betragtning — ogsaa i den Henseende vare de to ærede Medlemmer bundsforvandede — at de ikke kunde forstaa mine Bemærkninger om, at Storindustrien er Haandværkets værste Fjende. Jeg har gjort Rede derfor tidligere og skal ikke gentage mine Grunde i Dag. Jeg vil blot opfordre de Herrer til at gøre sig bekendte med de Aktstykker, der følge med Toldkommissionens Betænkning, og hvori der navnlig fra Skomager- og Skrædderhaandværket haves udmærkede Vidnesbyrd for, hvad jeg her har hævdet. Hvis de ærede Medlemmer ikke ere tilfredse dermed, vil jeg opfordre dem til at læse Side 224, Afdeling B, i Toldkommissionens Betænkning, hvor der findes en Udtalelse, ikke af mig eller mine Meningsfæller, men af hele den samlede Toldkommission, og som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse. Den lyder saaledes: „Skomagerhaandværket beskæftiger 14—15,000 Personer, og der er al mulig Anledning til at søge at opretholde dette Haandværk, men da det er mest truet af Fabriksvirksomheden, særlig den indenlandske, vil en forhøjet Beskyttelse næppe komme Haandværket til gode.“ Det er den samlede Toldkommissions Erfaringer paa dette Omraade, og jeg tillader mig blot at henvise dertil. — Saa var det ærede 4de Medlem for Kjøbenhavn inde paa at tale en Del om mine Forudsætninger til at tale med om denne vigtige Sag, og han vilde kritisere mine Evner og mine Forudsætninger dertil. Jeg skænker det ærede Medlem hans Bemærkninger i saa Henseende. Jeg kan ikke give ham nogen Ret til at opkaste sig til Dommer paa dette Punkt, og i ethvert Tilfælde er jeg saa ubeskedent at mene, at jeg har lige saa gode Forudsætninger for at tale om denne store Sag, som vi her have til Behandling, som det ærede Medlem.

Jeg skal dernæst henvende et Par Ord til det ærede 3dje Medlem for 5te Kreds (Brun), der vilde gøre gældende, at mine Ord i Gaar ikke vare saa alvorlig mente. Han troede nærmest, jeg vilde agere Bussemand og true med noget, jeg ikke rigtig mente. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem har den Følelse over for min Færd her i denne Sal, at jeg ikke plejer at tale alvorlig. Det ærede Medlem

maa vistnok erkende, at det som Regel er Tilfældet, at hvad jeg har at sige i denne Sal, er alvorligt ment. Jeg mener, hvad jeg siger, og jeg siger, hvad jeg for Alvor tror. Det ærede Medlem gjorde dernæst nogle Bemærkninger om Landbrugstolden, men dette Spørgsmaal ligger jo ikke for til Behandling, og det kunde derfor ikke falde mig ind at komme ind paa dette Spørgsmaal ud over, hvad jeg har sagt i Gaar, og lige saa lidt skal jeg komme ind paa det ærede Medlems Betragtninger om en mulig Kommission, hvis Opgave jeg i Grunden ikke forstaaer, men det skal jeg lade staa hen, jeg har ingen Ret til at tale om Kommissionen.

Fra det ærede 2det Medlem for 3dje Kreds (Tolderlund) fremkom der et Par Bemærkninger af mere alvorlig Art, og jeg vilde gerne tillade mig nogle Ytringer i Anledning af, hvad han har sagt. Jeg har arbejdet en Del sammen med det ærede Medlem, vi have siddet sammen i Toldkommissionen, og jeg har altid haft en Følelse af, at det ærede Medlem var en alvorlig Mand, der havde en ærlig Vilje til at forhandle og en god Vilje for at faa et Resultat ud af vort Arbejde. Det undrede mig derfor, at det ærede Medlem kan udtale noget saadant, som han gjorde i Gaar lige over for mig, at Mindretallet ikke vilde forhandle, og naar det ærede Medlem tænker sig om, vil han sikkert — det er jeg overbevist om — have Følelsen af, at det passer ikke for mit Vedkommende. Det ærede Medlem og jeg vare jo i Forening med enkelte andre i det Udvalg, Toldkommissionen havde nedsat, naaede til Enighed om store Grupper, og det ærede Medlem vil vistnok erkende, at jeg har nogen og ikke saa ringe Del i Æren for, at vi naaede til denne Enighed. Det ærede Medlem vil sikkert erkende, at jeg har strakt mig vidt i ærlig og loyal Forhandling for at naa et Resultat. Det ærede Medlem vil derfor rimeligvis tilgive mig, om jeg ved at se Fler-talsforslaget fremkomme til Behandling her i Salen i Gaar følte mig skuffet med Hensyn til denne Sag, som jeg med Kærlighed har arbejdet paa i en Række af Aar, og som jeg haabede og troede, at vi skulde staa ved en Løsning af. Denne min Skuffelse har fyldt mig med en retfærdig Harm, en berettiget Harm, det haaber jeg maa erkendes og findes rimeligt. For øvrigt er det jo underligt, at det ærede Medlem vil sige, at Mindretallet ikke har villet forhandle i Toldudvalget, thi det er ikke rigtigt. Jeg skal ikke fremdrage Ud-